

I. Fordítsa le az alábbi szöveget magyar nyelvre! Kérjük, vigyázzon a magyar mondatok helyes megfogalmazására.

Ovidius: *Metamorphoses* X. 29-31., 38-42., 45-48.

Magyarázat:

Orpheus, a híres dalnok siratja a feleségét, Eurydikét, akit megmérgezték, és fiatalon elveszített. Leszáll az alvilágba is, az alvilág urának és feleségének, Persephonének könyörög, hogy térhessen vissza hozzá Eurydiké. Orpheus énekétől, lantjának hangjától még az alvilági istenek is megrendültek, és az ott bűnhődő lelkek elámulva mozdulatlaná váltak.

„Per ego haec loca plena timoris,
per ¹ Chaos hoc ingens, vastique silentia regni,
Eurydices,² oro, properata retexite ³ fata. ⁴
Omnia debemur vobis, paulumque morati
serius aut citius sedem properamus ad unam.
Tendimus huc omnes, haec est domus ultima. ...
Quodsi fata negant veniam pro coniuge, certum est ⁵
nolle redire mihi: leto gaudete duorum.”
Talia dicentem nervosque ad verba ⁶ moventem
exsanguis flebant animae; nec Tantalus ⁷ undam
captavit refugam, stupuitque ⁸ Ixionis ⁷ orbis. ...
Tunc primum lacrimis victarum carmine fama est
Eumenidum ⁹ maduisse genas, nec regia coniunx
sustinet oranti nec, qui regit ima,¹⁰ negare,
Eurydicenque ² vocant.

Jegyzetek:

¹ per + acc. = valamire (hivatkozva)

² Eurydices – gör. gen., Eurydicen – gör. acc.

³ retexo 3, retexui, retextum = újból fonni, a fonást folytatni

⁴ fata – itt: életfonál

⁵ szórend: mihi certum est me nolle redire

⁶ ad verba = ad carmina

⁷ Tantalus, Ixion – az alvilágban bűnhődők, l. a szótárban

⁸ stupesco 3, stupui = megtorpan, megáll

⁹ Eumenides, -um f. = görög bosszúistennők (l. Furiae); Eumenidum victarum

¹⁰ imus 3 = legalsó – itt: alvilág

Elérhető pontszám: 80 pont

JÓ MUNKÁT!

II. Oldja meg a következő feladatokat!

1. Egyeztesse az alábbi főnevekkel a megadott névmásokat ill. mellékneveket!
6 pont

sedem (similior, -ius)
timoris (ipse, ipsa, ipsum)
silentia (ingens, ingentis)
lacrimis (qui, quae, quod)
carmine (omnis, omne)
pro coniuge (hic, haec, hoc)

2. Határozza meg az igealakokat! **6 pont**

retexite!
flebant
debemur
natus erat
tulisses
legerim

3. Keressen ki a szövegből 2 accusativus infinitívós szerkezetet, írja le, és nevezze meg a részeit! **2 pont**

acc. cum inf.	0,5 pont
részei	0,5 pont
acc. cum inf.	0,5 pont
részei	0,5 pont

4. Alakítsa át a mondatokat úgy, hogy a zárójelbe tett kifejezéstől függjenek!

Etiam Eumenides flebant. (Omnes viderunt) **2 pont**

.....
Omnes ad sedem unam properant. (Dicuntur) **2 pont**

.....
Regia coniunx non sustinet oranti. (Poeta dicit) **2 pont**

Elérhető pontszám: 20 pont

JÓ MUNKÁT!

I.feladat javasolt megoldása és javítási útmutatója

Ovidius: Metamorphoses X. 29-31., 38-42., 45-48.

Ezekre a félelemmel teli helyekre /erre a félelemmel teli vidékre, e hatalmas Chaosra és a kietlen birodalom csendjére (hivatkozva) könyörgök,/kérlek/, hogy Eurydiké túl hamar megszakadt életfonalát kezdjétek újból fonni.

Mindenben nektek vagyunk szánva / mindenben adótotok vagyunk nektek, ne egy keveset elidőzve előbb vagy utóbb erre az egy helyre sietünk. Mindannyian ide tartunk, ez a végső hajlékunk.

Ha tehát a végzet megtagadja feleségetemtől ezt a kegyet, biztos, hogy én sem akarok visszatérni: örvendjétek mindkettőnk halálának!

A vértelen lelkek sírva hallgatták az ilyeneket éneklő és dalaihoz lantja húrjait pengető Orpheust; Tantalus sem kapkodott a visszahúzódó víz után (Tantalusnak eszébe sem jutott, hogy kapkodjon...), Ixion kereke megállt. Az a hír járja, hogy az énektől meghatott Eumenisek arcát először akkor borította el a könny, még a királyi feleség, sem az, aki az alvilágot kormányozza, sem képes megtagadni a kérését a könyörgőnek, és előhívják Eurydikét.

Pontozás:

„Per ego haec loca plena timoris, **4**
per Chaos hoc ingens, **2** vastique silentia regni, **2**
Eurydices, oro, **2** properata retexite fata. **6**
Omnia debemur vobis, **6** paulumque morati
serius aut citius sedem properamus ad unam. **7**
Tendimus huc omnes, **3** haec est domus ultima. **3**
Quodsi fata negant veniam pro coniuge, **8** certum est
nolle redire mihi: **6** leto gaudete duorum.” **3**
Talia dicentem nervosque ad verba moventem
exsanguis flebant animae; **7** nec Tantalus undam
captavit refugam, **2** stupuitque Ixionis orbis. **1** ...
Tunc primum lacrimis victarum carmine fama est
Eumenidum maduisse genas, **8** nec regia coniunx
sustinet oranti **4** nec, qui regit ima, negare, **4**
Eurydicenque vocant. **2**

Elérhető pontszám: 80 pont

II. feladat megoldása

1. Egyeztesse az alábbi főnevekkel a megadott névmásokat ill. mellékneveket! **6 pont**

sedem	<i>similiorem</i>
timoris	<i>ipsius</i>
silentia	<i>ingentia</i>
lacrimis	<i>quibus</i>
carmine	<i>omni</i>
pro coniuge	<i>hac/ hoc (az egyik is elég az 1 ponthoz)</i>

2. Határozza meg az igealakokat! **6 pont**

retexite!	<i>imperativus I. pl. 2.sz.</i>
flebant	<i>ind. praet. impf. act. pl. 3.sz.</i>
debemur	<i>ind. praes. impf. pass. pl. 1.sz.</i>
natus erat	<i>ind. praet. perf. pass. sing. 3.sz.</i>
tulisses	<i>coni. praet. perf. act. sing. 2.sz.</i>
legerim	<i>coni. praes. perf. act. sing. 1.sz.</i>

3. Keressen ki a szövegből 2 acc. cum infinitívós szerkezetet, írja le, nevezze meg a részeit!
2 pont

acc. cum inf.	<i>fama est genas maduisse</i>	0,5 pont
részei:	<i>verb. reg. acc. inf.</i>	0,5 pont
acc. cum inf.	<i>certum est me nolle redire</i>	0,5 pont
részei:	<i>verb. reg. acc. inf.</i>	0,5 pont

4. Alakítsa át a mondatokat úgy, hogy a zárójelbe tett kifejezéstől függhenek! **6 pont**

Etiam Eumenides flebant orantem. (Omnes viderunt) **2 pont**
Omnes etiam Eumenides flevisse/ flere orantem viderunt.

Omnes ad sedem unam properant. (Dicuntur) **2 pont**
Omnes ad sedem unam properare dicuntur.

Regia coniunx non sustinet oranti. (Poeta dicit) **2 pont**
Poeta regiam coniugem oranti non sustinere dicit.

Elérhető pontszám: 20 pont